

Remissyttrande

Sveriges globala klimatavtryck (SOU 2022:15)

Sveriges Allmännyttas synpunkter

Sveriges Allmännyttas är bransch- och intresseorganisationen för 318 allmännyttiga kommunala och privata bostadsföretag som bygger och förvaltar hyresbostäder för alla i hela landet. Tillsammans har de över 945 000 hyresbostäder. Vi bistår våra medlemmar så att de kan vara långsiktiga och konkurrenskraftiga aktörer på bostadsmarknaden. På så sätt bidrar vi gemensamt till en hållbar utveckling – ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Sveriges Allmännyttas synpunkter

Allmänt

Sveriges Allmännyttas anser att det är ytterst angeläget att minska klimatutsläppen för att Parisavtalets 1,5-gradersmål ska kunna uppnås. Sveriges Allmännyttas arbetar idag tillsammans med våra medlemmar aktivt för att minska klimatpåverkan vid konsumtion och upphandling.

Allmännyttans klimatinitiativ har två övergripande mål – en fossilfri allmännyttas senast år 2030 och 30 procents lägre energianvändning till 2030. Ett av fokusområdena inom initiativet handlar specifikt om *klimatkrav på leverantörer*. Inom fokusområdet har projektet *Klimatkrav till rimlig kostnad vid nyproduktion* genomförts. Detta projekt har fått en fortsättning för att utveckla klimatkrav vid renovering, *Klimatkrav till rimlig kostnad – ROT*. Ett ytterligare projekt pågår för att identifiera klimatutsläpp i ett bostadsföretags hela värdekedja – *Scope tre för bostadsföretag*. Här ligger fokus på att ta fram en vägledning för hur klimatpåverkan från värdekedjan ska beräknas.

Sveriges Allmännyttas synpunkter på Miljömålsberedningens delbetänkande begränsas till de områden som har någon relevans för våra medlemmar, det vill säga förslagen avseende övergripande mål och de specifika förslagen som berör offentlig upphandling.

Synpunkter på förslagen

10. Mål för minskad klimatpåverkan från konsumtion och ökad klimatnytta från export

10.2 En ny strecksats i Generationsmålet för Sveriges globala klimatavtryck

Sveriges Allmännyttatillstyrker förslaget om en ny strecksats till Generationsmålet om att Sverige senast 2045 ska ha ett negativt globalt klimatavtryck.

10.3 Mål för Sveriges klimatpåverkan från konsumtion

Sverige Allmännyttatillstyrker förslaget om ett långsiktigt klimatmål, inom ramen för miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan, om att Sveriges klimatpåverkan från konsumtion ska nå nettonoll utsläpp till 2045.

10.4 Mål för Sveriges exports klimatnytta

Sveriges Allmännyttatillstyrker förslaget om en målbana för att öka den svenska exportens klimatnytta – inom ramen för miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan.

Sveriges Allmännyttatillstyrker förslaget om att klimatnyttan från export ska vara större än gapet mellan huvudmålbanan för klimatpåverkan från konsumtion och nollutsläpp inklusive de internationella klimatinvesteringarna och negativa utsläpp. Att den internationella klimatnyttan är additionell, utan dubbelräkning är mycket viktigt.

10.6 Kontrollstationer

Sveriges Allmännyttatillstyrker förslaget om att genomföra en kontrollstation 2027 och därefter vart fjärde år för att utvärdera målen om konsumtionsbaserade utsläpp.

13. Klimatpåverkan från offentlig konsumtion och upphandling

13.24.1 En resultatindikator om klimatkrav till regeringens mål för den offentliga upphandlingen

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget om en resultatindikator för resultatbedömningen av regeringens mål för den offentliga upphandlingen.

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget om att ge Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att i samarbete med Naturvårdsverket ta fram kriterier för vad som ska räknas som klimatkrav i offentlig upphandling.

Sveriges Allmännyttas vill vara delaktig i arbetet med att ta fram kriterier för vad som ska räknas som klimatkrav i upphandlingar avseende byggande och förvaltning av flerbostadshus.

13.24.2 Ett etappmål för utsläpp från offentlig upphandling

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget om att riksdagen bör besluta om ett etappmål för utsläpp från offentlig upphandling av varor och tjänster, med målet att utsläppen från offentligt upphandlade varor och tjänster ska minska snabbare än utsläppen från samhället i övrigt.

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget om att relevanta myndigheter ska vara behjälpliga när upphandlande myndigheter vill ta fram egna mål.

13.24.3 Klimatkrav i upphandlingslagstiftningen

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget om att det i lagen om offentlig upphandling förs in en ny bestämmelse om att en upphandlande myndighet ska beakta klimatmålen i sin offentliga upphandling.

13.24.7 Regeringsuppdrag för att utveckla miljöspendanalysen

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget att regeringen ger Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att vidareutveckla miljöspendanalysen i samarbete med SCB. Detta är av stor vikt för att identifiera storheterna gällande klimatpåverkan från inköp av varor och tjänster. Vi ser positivt på det arbete som redan genomförts av Upphandlingsmyndigheten bland annat i samverkan med HBV – Husbyggnadsvaror – de allmännyttiga bostadsbolagens gemensamma inköpsorganisation.

13.24.8 Regeringsuppdrag för att ta fram en förstudie om en öppen och fritt tillgänglig generell LCA-databas

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget om att Upphandlingsmyndigheten får i uppdrag att tillsammans med relevanta myndigheter ta fram en förstudie för att beräkna kostnader för en databas för standardiserade livscykelanalyser och livscykelkostnader. Det är avgörande för att minska klimatpåverkan från konsumtion att både generiska och produktspecifika data finns tillgängliga. För våra medlemmar är klimatdata i ett livscykelperspektiv gällande byggprodukter av särskild vikt.

13.24.9 Regeringsuppdrag till Konkurrensverket att utveckla tillsynen av klimatkrav i offentlig upphandling

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget att Konkurrensverket får i uppdrag att utveckla tillsynen av klimatkrav i offentlig upphandling.

13.24.10 Programutbildning med klimatfokus för offentliga upphandlare

Sveriges Allmännyttas tillstyrker förslaget om att Upphandlingsmyndigheten tillhandahåller en programutbildning för offentliga upphandlare.

Stockholm den 16 september 2022

Anders Nordstrand
Vd